

KISIPAROS

A Kecskeméti Ipartestület és az Ipartestületek kecskeméti körzetének hivatalos lapja.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben:		Vidékre:	
1 évre	8— P	1 évre	10— P
Negyed évre	2— P	Negyed évre	1.50 P
Egyes szám ára 20 fillér.			

Megjelenik egyenlőre kéthetenként szombaton.

Felelős szerkesztő **Szabó Sándor** ipartest. elnök
 Szerkesztő **dr. Szappanos Sándor** ipartest. jegyző
 Főmunkatárs
dr. Nagy Sándor ügyvéd, ipartestületi ügyész
 Munkatárs
Soós Imre kiskunfélegyházi ipartestületi titkár

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 az Ipartestület helyiségében, Kecskemét,
 III., Széchenyi-tér 7. szám.

Telefon: 82. sz.

Cikkek és közlemények szerdán délig, hirdetések legkésőbb szerdán estig küldendők be.

Követeljük a kézművesiparban az általános forgalmi és fenyűzési adó megszüntetését!

Vincze Mihály elnök székfoglaló beszéde.

Elmondotta 1930. évi május 29-én, a rendkívüli elnökválasztó közgyűlésen.

„Mélyen Tisztelt Rendkívüli Közgyűlés!

Kedves Iparostársaim!

Mély megilletődéssel és lekötelező hálával értesültem a kiküldött bizottságtól, hogy az elnökválasztó rendkívüli közgyűlés bizalma szerény személyem felé irányult és engem emelt a legdíszesebb, de legnehezebb elnöki tisztségre. Amidőn ezt a nagy kitüntetést jelentő bizalmat a hálaérzettől vezetettve megköszönöm és kijelentem, hogy azt elfogadom, egyuttal engedjék meg iparostársaim, hogy mindjárt az öröm perceiben meglássam és megmutassam az elnöki állásnak nemcsak fényét, hanem az azal járó nehéz és kitartó munkát is, s néhány szóval ecseteljem törekvéseimet, céljaimat, amelyeket éppen és egyedül az össziparosság: az Önök támo-

gatása mellett szeretnék valamennyiünk boldogulására küzdeni.

Most itt mindjárt leszögezem azt, hogy a mindenkori vezetőség csak az esetben tudja minden tervét megelégedésre valóra váltani, ha érzi, hogy az iparosság egybe tömörülve, mint zárt-tábor áll mögötte és biztosítja a vezetők működését. Első és főtörekvésem az lesz, hogy városunk iparossága a közügyek irányításában visszanyerje azt a tekintélyt, amelyet a régi időben megszerzett. Erre annál inkább meg lehet minden reményünk, mert, ha nem kellő számban is, de mégis tekintélyes táborral képviseljük a törvényhatósági bizottságban az iparügyeket és résztveszünk a közügyek intézésében. Hála ezért azoknak, akik annak idején a választások körül tevékenykedtek. Miután az iparosth. bizottsági tagoknak köte-

lességük odabent is elsősorban iparosnak lenni, itt ünnepélyesen kijelentem, hogy én ott is, de mindenütt elsősorban az iparosság igaz érdekeiért fogok sikraszállani és azokért fogok küzdeni!

Ilyen megoldásra váró feladatok például a közüzemek megszüntetése, a közszállítások körül felmerült sérelmek orvoslása. Ki kell vívniunk, hogy a városi közmunkákból és közszállításokból a helyi iparosság részesedjen, hogy úgy a munkaadók, mint az alkalmazottaik keresethez juthassanak.

Az iparostársadalmat mai nehéz gazdasági helyzetéből, munkátlanságából és gondterhes állapotából elsősorban is az összetartás segíti ki. Egy közös táborba kell tehát tömörülnünk, hol felekezeti és pártkülömbőség nélkül küzd valamennyiünk az összeség érdekében.

Férfi és nőruhák tisztítását és festését modernül berendezett selyem, kelme-festő és vegytisztító üzemében a kor igényeinek megfelelő hozzáértéssel és felelősség mellett vállalja; gyorsan és pontosan végzi.

SZABÓ IMRE

selyem-, kelme-festő és vegytisztító.
 V., Klapka-utca 5. sz. Cifrapalota mellett.
 Vidékieknek, gyászruhák, s egyéb postamunkák soron kívül készülnek.

Igen Tisztelt Rendkívüli Közgyűlés! Ha az egy cél érdekében sikeresen tudunk munkálkodni, akkor elérjük a másik célunkat is: mindenki tudni és érezni fogja, hogy az iparosság főoszlopa a társadalmi rendnek és szerencsétlen országunknak. A köztudatba megy át hazafiui magatartásunk és mindenki megadja az iparosságot megillető tiszteletet, amelynek elnyerésével együtt fog járni a jobb lét megszerzése is.

Törekednünk kell nemcsak a jelenkor önálló iparosságának jobbsorsára, hanem nagy súlyt kell fektetnünk a jövő generáció tökéletes kiképzésére is. Új tanonciskola megépítése, megfelelő tanoncotthon és segédszálló létesítése éppen ezért első helyen szerepel programomban, mert csak az esetben lesz hálás irántunk az utókor és szebb az iparos-jövő, ha ezeket a kérdéseket sem hanyagoljuk el.

Kedves Iparostársaim! Az Önök bizalma által akkor jutottam erre a megtisztelő elnöki tisztségre, amidőn minden társadalmi osztály a kivezető utat keresi ebből a nyomasztó, gondterhes és nincstelen helyzetből. Én bízom a szebb jövőben, mert ebben minden magyarnak bizni kell. Ezért vállalom el az elnöki tisztséget abban a biztos tudatban, hogy munkálkodásomban nagy segítségemre lesznek megedzett elnöktársaim és a mélyen tisztelt előljáróság tagok is.

Ahol olyan hivatal működik karöltve az elnökséggel és előljárósággal, mint ipartestületünkénél, ott nagy eredményeket lehet elérni, ha az iparosság mint egy tábor támogat bennünket.

Végül arra kérem iparostársaimat, ha jövőbeli működésüket kritika tárgyává teszik,

azt csak az ipartestület erre hivatott helyiségében tegyék, s midőn valaki bírálni akar, előbb bírálja meg önmagát, mennyiben tett eleget saját kötelességének az össziparosság érdekében... Csak akkor tegye bírálat tárgyává vezetőit és azok működését, ha tiszta iparoslelkiismerete. — Ha így megértjük egymást, hiszem, az eredmények nem maradnak el és megérjük Kecskemét iparosságának jobb jövőjét, melyhez a Mindenható támogatását kérem.

A bizalmat ismételten megköszönöm.

Elnökválasztó rendkívüli közgyűlésünk

lefolyásáról a napilapok részletesen tájékoztatták olvasóinkat így mi megelégszünk azzal, hogy a puszta eredményt közöljük le csupán.

Leadatott 661 szavazat; ebből Vincze Mihály hentes és mészáros mesterre esett 398, Csikay Lajos alelnökre 252, érvénytelen volt 11. Így tehát az ipartestület 5 évre megválasztott elnöke Vincze Mihály lett, aki a fiatal, háborút járt iparosgeneráció sok reménnyel biztató tagja.

Az ujonnan megválasztott elnököt Leicht István alelnök meleg szavakkal köszöntötte, a hivatal jókívánásait dr. Szappanos Sándor tolmácsolta. Vincze Mihály beszédét lapunk vezetőhelyén közöljük.

*

Az ipartestület új elnökét az Ipari egyesület választmánya népes küldöttségének élén vasárnap délelőtt dr. Kiss Endre iparegyesületi elnök, városi t. főügyész köszöntötte; hétfőn délután tisztelgett nála küldöttségileg az Iparos MANSz, a Szabó Ipartársulat.

Hisszük, hogy Vincze Mihály szimpatikus megjelenése, céltudatos munkája meghozza a várt iparosegységet, tettekre kész igyekezete pedig új korszakot nyit iparosságunk életében.

Felhívás iparosságunkhoz a Ker. és Iparkamarai választások tárgyában.

Lapunk legutóbbi számában teljes egészében közzétettük a f. hó 22. és 23-án megtartandó Ker. és Iparkamarai tagválasztások rendezése tárgyában a központi bizottság elnökének hirdetését.

Tekintettel arra, hogy városunk iparossága 4 rendes és 4 póttagot választ, így tehát tekintélyes számú kültag választásáról van szó, tekintettel továbbá arra is, hogy a tagválasztásokat követik a kamarai tisztújítások is, végül pedig a kisiparosság nehéz helyzetén könnyítendő: megfelelő képviseletet kell a Kamarába beküldeni. Minden iparostársunk saját jövőjét építi tehát akkor, amidőn leszavaz június 23-án.

Az Ipartestület előljárósága jelölését június 10-én tartja meg; s azt annak idején a napilapok útján közhírré tesszük. Tehát nem személyek érdekében, hanem a kisiparosság jövő sorsa érdekében kérjük fel iparostársainkat, hogy a választások fontosságát ismerjék fel, s

június hó 8-ig kérjük ki szavazási igazolványukat a szavazatbíró bizottság elnökétől, Biró Benő v. aljegyzőtől (Városháza, I. em., 15. ajtó), mert szavazni csak igazolvánnyal lehet.

Június 8-ika után az igazolványok kiállítása szünetel, s csak a szavazás napján lesznek azok újra kikérhetőek. Amennyiben azonban iparosságunk kellő időben nem gondoskodik arról, félő, hogy az utolsó nap beálló torlódás miatt sokan nem fogják tudni azt beszerezni.

Meghívó.

Az Ipartestület elnöksége tisztelettel kéri az előljáróság rendes és póttagjait, hogy a **f. hó 10-én, kedden este 8 órakor megtartandó**

rendes

előljárósági ülésen

teljes számmal és pontos időben megjelenni sziveskedjenek.

Kecskemét, 1930. június 4.

Vincze Mihály sk. elnök.

Dr. Szappanos Sándor sk. jegyző.

A kisipar problémái

címmel nagy és messzemenő programot adott Búd János kereskedelemügyi miniszter az egységespárt gyűlésén. Elmondotta, hogy ő egyik legfontosabb hivatásának fogja tartani a kisipar problémáival való beható foglalkozást, mert csonka hazánk egyik legégetőbb kérdése ez s hogy nem tudna olyan iparpolitikát képviselni, amelynek tengelyében nem a kisipar állana. A kisipari existenciák azok, akiknek helyzetén segíteni a kormánynak nemcsak feladata, hanem kötelessége és ezeket ténykedésükben alátámasztani annál fontosabb, mert ők azok az egyedek, akik a maguk részéről a társadalom önállóságát képviselhetik. Éppen ezért a maga részéről a kisipari kérdést törvényhozási úton kívánja szabályoztatni.

Azt akarja, hogy az a mozgalom, mely az egységespárt kebeléből pattant ki, a kisipar érdekében, — országos mozgalommá váljék. Talán formainak látszik, de lényegbeli dolognak tekinti, hogy feltámasztotta a tíz év óta szünetelő ipartanácsot azért, hogy legyen egy szervezet, mely a politika kizárásával, — mert ezt várja az Ipartanácsból — szak szempontból bírálja el az iparpolitika kérdéseit. Mármost az iparpolitikának azon részét, mely törvényhozási intézkedést igényel, egy külön, de az Ipartanács keretébe tartozó szervezet készítené elő és szeretné, ha ez a szervezet egy külön kisipari politikai és iparfejlesztési törvény megteremtését célozná.

Ami a kisipari probléma megoldásának egyes kérdéseit illeti, elsősorban a kereskedelemügyi miniszter a hitel kérdéssel kíván foglalkozni. Tény, hogy a kisiparnak előnyös hitel kell és mondhatja, hogy a pénzügyminiszter úr és az egész kormányzat átlátva a hitelkérdés fontosságát, jóakaratóan módot nyújt ezen kérdés megoldására. Beszél a Házban is a hitelkérdésről és hiszi, hogy hamarosan — egyelőre csak időlegesen — nagyobb hitel fog a kisiparosságnak kezébe jutni. Azonban a kereskedelmi miniszter nem elégszik meg ezzel a pillanatnyi megoldással, hanem olyan szervezetet kíván teremteni, amely épügg foglalkozik majd a kisipar és kisipari ember hitelének kérdésével, amint pl. az OKH. foglalkozik a gazdák és mezőgazdaság hitelkérdéseivel.

Kitért a miniszter az ipartestületi

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELÖLT LAP VALÓDI.
ETERNIT-MŰVEK HÁTSZEK LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGES-ÚJFALU.

Elárúsító helyek:

Rosenbaum A. Kecskemét, Ujkécskei Gőzfűrészt Ujkécske.

székházak kérdésére is. Általános, országos láz volt az építés. Mindezt építettek és úgyszólván töké nélkül és csak a pénzintézetek nyertek vele, mert 16, sőt 20%-ra is ki tudták adni a pénzt. Így az ipartestületi székházak úgyszólván úszora terheket vállaltak. Ezt a kérdést, ezt a terhet amortizációs kölcsön útján szeretné az iparosság vállalni.

Fontos a közszállítási kérdések megoldása, mely tanácsba a kisipar képviselőit is megkívánja hívni s ugyancsak fontos a tanonkérdés és a továbbképzés megoldása, melyet egy általános kisipari reform törvény lesz hivatva szabályozni. Megoldandó, hogy a kisipari termelésracionális legyen s hogy a kontármunka kizárassék stb. Egyszóval a miniszter úr messzemenő programot adott a kisipar jobblléte iránt nyitására!

A belügyminiszter a közüzemek ellen.

A múlt héten a felsőház ülésén a fővárosi javaslat tárgyalásánál Belatiny Artur rámutatott, hogy a közüzemek a kisegyszisztenciáknak nagy kárt okoznak, ezek tönkremenését idézik elő és ezért a hatósági üzemek megszüntetését kívánja. — Székács Antal rámutatott arra, hogy a javaslatnak legsúlyosabb sérelme az üzemekről szóló rész. A közüzemeket a legszűkebb térre kellett volna szorítani, mert tühretlen az, hogy az állam és a község vetelkednek abban, miként vegyék el az ipar és kereskedelem szája elől a falat kenyeret. Határozati javaslatot nyújtott be, hogy a felsőház útasítsa

a kormányt a községi üzemek megszüntetésére, azok működésének megvizsgálására.

Seitovszky belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a közüzemeknek elvileg nem barátja és nem tartja a közületeket alkalmasnak arra, hogy iparral és kereskedelemmel foglalkozzanak. Ezt az álláspontot képviseli a gyakorlatban is és az 51 fővárosi üzem közül már 13-at megszüntetett. Még a megmaradtak számát is sokalja. Olyan üzemeket, amelyek a kisipar érdekeit sértik, feltétlenül meg kell szüntetni. Eddig nem volt elég hatalma arra, hogy olyan módon tudjon beavatkozni, amint a közérdek megkívánta, s most a törvényben kért felhatalmazást, amellyel a kormány élni is fog.

HIREK

— Thék Endre kegyeletének hódol az ideai iparoskongresszus. Az ideai országos iparoskongresszus augusztus 17-én Orosházán zajlik le, ahol ugyanakkor országos mezőgazdasági és ipari kiállítást is rendeznek. Az Országos Iparoskongresszus Thék Endrének, az elhunyt nagy iparosvezér emlékének kegyelettel fog adózni, amennyiben az ünnepség és kongresszus Thék Endre szülővárosában fog lefolyni. Orosháza nagy szülöttjéről egyik utcáját nevezte el; a kongresszuson az ipartestület helyiségében lévő Thék Endre festményt díszes ünnepség keretében fogja megkoszorúzni. Ebben az ügyben az Ipartestületek Országos Szövetségének vezetősége a helyszínen az orosházi ipartestü-

let vezetőségével május hó 31-én megbeszélést folytatott és főbb vonásokban megállapodott az ünnepség rendezésére és a kongresszus lefolyására vonatkozólag.

— **A Sütőszakosztály tisztújító közgyűlése és ünnepi vacsorája.** Az elmúlt héten — f. hó 24-én tartotta sütőipari szakosztályunk tisztújító közgyűlését, amelyen a Magyar Sütők Országos Szövetsége nevében Steiner Gyula elnök, a Fővárosi Sütőipartestület képviselőjében Deutsch Mór elnök, ipartestületünk képviselőjében Csikay Lajos és Leicht István alelnökök, dr. Szappanos Sándor főjegyző is részt vettek.

A szakosztály az új tisztikart egyhangúlag a következőképpen alakította meg: elnök Csorba István, alelnökök Reitter József és Schenk Rudolf, titkár Kovács György, jegyző Csernabausz József, pénztáros Rigó Ferenc.

A fővárosi kiküldöttek az ipartestület nevében Csikay Lajos, a szakosztály nevében Csorba István üdvözölte, akik nagyszabású beszédben vázolták a szakma helyzetét, s a fenyegető veszedelmek ellen további összetartásra buzdították a szaktársakat, Reitter József indítványára a szakosztály egyhangúlag csatlakozott a Szövetséghez.

Este 8 órakor a szakosztály a vendégek és az újonnan megválasztott tisztikar tiszteletére vacsorát adott, amelynek keretében Magyar István nyújtotta át Csorba István elnöknek a szaktársak ajándékát: egy szép és értékes ezüst serleget. A fehér asztal mellett felköszöntöket mondtak: Csorba István, Steiner Gyula, Deutsch Mór, Csikay Lajos, Reitter József, dr. Szappanos Sándor, Kovács György és Steiner Andor.

A fővárosi vendégek az éjjeli órákban távoztak el városunkból.

Búzás Lajos. Az elmúlt hét iparoshalottja Búzás Lajos kádáriparostársunk volt. Búzás Lajos az idősebb iparosnemzedék tagjai közül való volt, aki csendes munkálkodással élte le földi pályáját. Halálát családja gyászolja.

— **Mezőgazdasági gépkiallítást** rendez városunkban a Széchenyi-téren a „Kühne” Mezőgazdasági Gépgyár igazgatósága kimondottan magyar gyártmányú mezőgazdasági gépeiből pünkösdi két napján. — A kiállító gyárhoz csatlakoztak kisipari szakmák is, amelyek a gazdaközönség vásárlására számítanak.

— **A Polgári Daloskör majálisa** vasárnap délután a legfenyesebb erkölcsi és anyagi siker jegyében zajlott le a kisnyíri erdőben.

— A kiránduló iparoscsaládok ezrei töltötték meg vidám hangulattal az erdőt, a Daloskör énekszámokkal szórakoztatta a közönséget, a talp alá valót pedig a nagykörösi fűvőszenekear szolgáltatta. — A figyelmes és fáradhatatlan rendezőség minden dicséretet megérdemlő módon szolgálta a hagyományos sikert.

— **Számlák illetteke.** Nagy tájékozatlanság uralkodik vállalkozó és iparos körökben a számlailletékek lerovásának módjára és összegszerűségére nézve. Még közhivatalok is különféle módon magyarazzák a számlailleték szabályokat. Naptárak és nyomtatványok közlései is megbízhatatlanok. Hiteles és pontos adatok alapján megállapítjuk, hogy a számlák minden példányára, másolatára és másodlatára, az azokon kitüntetett érték főösszege (tehát nem a könyvelés egyenlege) után kell az illetteket leróni. Amennyiben a számla több ívre terjed, úgy minden egyes ívre a számla főösszege szerinti bélyegilletéket külön le kell róni. Az illettekszabályokon foglalt rendelkezés szerint a felragasztott bélyeget a számla egyik (lehetőleg első) tételével keresztül írni. A pénzügyminiszter ezt a mai viszonyok közt már elavult lerovási módot újra fogja szabályozni. Egyelőre bizalmas rendeletben úgy intézkedett, hogy az ebből eredő szabálytalanságokat a legenyhébben kell elbírálni. Szabályosnak ismerendő el a lerovás, ha a számlára ragasztott bélyeg a számla kiállításának keltét is tartalmazó cégpecséttel olyan módon van felülbélyegezve, hogy a pecsét a bélyegről a számla papirosára átterjed. A számlabélyegilleték egyébként a ma érvényes 68.100/1926. P. M. számú rendelet szerint: ha a számlaösszeg 200 pengőt meg nem halad, 2 fillér, 200—500 pengőig 5 fillér, 500—1000 pengőig 10 fillér,

1000—2000 pengőig 20 fillér, 2000—5000 pengőig 50 fillér, 5000—7500 pengőig 75 fillér, 7500—10000 pengőig 1 pengő, 10000 pengőn felül 2 pengő.

— **A parókakészítés iparjogi helyzete.** A kereskedelemügyi Miniszter Úr 128.543—1928. XI. K. M. számú határozatával elrendelte, hogy a paróka és hajfonat készítését a borbély és férfifodrász, valamint a nőifodrásziparok munkakörébe tartozó munkának kell tekinteni. Ezzel a határozattal egy eddig sok vita tárgyát képező helyzet tisztázódott.

Dr. Nagy Sándor ügyvéd, a kecskeméti ipartestület ügyésze irodáját V., Rákóczi-ut 17—19. szám alá, az új városi bérházba helyezte át. Bejárat a nagyalomás felől, Vak Bottyán-utcai kapun. Iroda I., 6. sz. a. Ipartestületi tagoknak minden hétköznap d. u. 4—6-ig rendelkezésre áll.

Laptulajdonos: **A Kecskeméti Ipartestület.**
Felelős kiadó: **Szabó Sándor** ipartest. elnök.

IPAROSTÁRSAINK!

Becsüljétek meg szócsöveket és fegyvereket a

„KISIPAROS“-t!!!

NYOMTATVÁNYAIT

OLCSÓN,
IZLÉSESEN
ÉS PONTOSAN A

„HUNGÁRIA“

NYOMDA R-T.

nál SZEREZHETI
BE. KECSKEMÉT,
ARANYJÁNOS-U. 6
SZÉCHENYI-TÉR 1

Kérjen árajánlatot!